

**ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล
ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด**

นางสาวพัชรินทร์ เกือบแหลม

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ประจำปีการศึกษา 2559

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลกับครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 136 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นกับ 0.98 โดยแบบสอบถามประกอบไปด้วย 3 ตอน คือ

1. สถานภาพส่วนบุคคล
2. ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ประจำปีการศึกษา 2559
3. ข้อเสนอแนะ ซึ่งคำถามเป็นแบบปลายเปิด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 136 คนพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย 60 คน คิดเป็นร้อยละ 44.1 เป็นเพศหญิง 76 คน คิดเป็นร้อยละ 55.9 ส่วนประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ,ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 39.7, ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 - 20 ปี มีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 36.0 และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20 ปี มีจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 24.3 ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ประจำปีการศึกษา 2559 กลุ่มตัวอย่างมีประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ประจำปีการศึกษา 2559 มีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ประจำปีการศึกษา 2559 ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ประจำปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมและรายด้านมีความไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ในระดับ 0.05 กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยเพศชายมากกว่าเพศหญิง

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ประจำปีการศึกษา 2559 ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ประจำปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ในระดับ 0.05

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักธรรมาภิบาลกับการศึกษา (Good Governance) การกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมทางการศึกษา นับเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการปฏิรูปการศึกษาตามเจตนารมณ์แห่ง พ.ร.บ.การศึกษา พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 เพราะจะช่วยให้มีคณะบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาหน่วยงานทางการศึกษา และบริหารจัดการโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ อาทิ การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสมของท้องถิ่นที่ทันสมัย ทันโลกผสมผสานกับภูมิปัญญาของท้องถิ่น สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน (People Needed) ทำให้เกิดการประหยัดการใช้ทรัพยากรในด้านต่างๆ อาทิ ทรัพยากรบุคคล งบประมาณ เพราะทุกภาคส่วนร่วมพัฒนาโดยเข้ามามีส่วนร่วม (Participation) ในความรับผิดชอบ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ผลจากการเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบ มีผลทำให้การจัดการศึกษาในท้องถิ่นดีขึ้น สอดคล้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2542 ไว้ใน ข้อ 4 หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ที่ระบุไว้ในข้อย่อย 4.2 ว่าในการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ควรจัดหรือส่งเสริมให้สังคมไทยอยู่บนพื้นฐานของหลักสำคัญอย่างน้อย 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่าคุ้มทุน โดยเฉพาะหลักการมีส่วนร่วมเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ และเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศไม่ว่าด้วยการแจ้งความเห็น การไต่สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติ หรือ อื่น ๆ และข้อ 6 แนวทางปฏิบัติในข้อย่อย 6.3 เร่งรัดให้เกิดการปฏิรูปและเปลี่ยนแปลงในการบริหารภาครัฐอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิรูประบบราชการ และการปฏิรูปการศึกษา จากที่กล่าวมา ผู้วิจัยมีความสนใจเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยมีความสนใจว่าผู้บริหารได้นำหลักการในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานสถานศึกษามากน้อยเพียงใด และครูมีทัศนคติในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดมากน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ อายุและประสบการณ์การทำงาน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 210 คน เป็นกลุ่มศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้
2. กลุ่มตัวอย่าง ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 210 คน โดยการใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 136 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ประจำปีการศึกษา 2559 มีวิธีการดังนี้ ประเภทของข้อมูลเป็นข้อมูลเชิงปริมาณลักษณะเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเอง โดยผ่านการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแล้ว ประกอบไปด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และประสบการณ์การทำงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีข้อคำถามเป็นแบบนินามทั้งหมด มีจำนวน 66 ข้อ แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่

ด้านที่ 1 หลักนิติธรรม	มีจำนวน 11 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1-11
ด้านที่ 2 หลักคุณธรรม	มีจำนวน 11 ข้อ ได้แก่ ข้อ 12-22
ด้านที่ 3 หลักความโปร่งใส	มีจำนวน 11 ข้อ ได้แก่ ข้อ 23-33
ด้านที่ 4 หลักความมีส่วนร่วม	มีจำนวน 11 ข้อ ได้แก่ ข้อ 34-44
ด้านที่ 5 หลักความรับผิดชอบ	มีจำนวน 11 ข้อ ได้แก่ ข้อ 45-55
ด้านที่ 6 หลักความคุ้มค่า	มีจำนวน 11 ข้อ ได้แก่ ข้อ 56-66

ซึ่งลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย น้อยที่สุด การให้คะแนนมีดังนี้

มากที่สุด	ได้	5	คะแนน
มาก	ได้	4	คะแนน
ปานกลาง	ได้	3	คะแนน
น้อย	ได้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ได้	1	คะแนน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ ซึ่งคำถามเป็นแบบปลายเปิด

ขั้นตอนการสร้าง พัฒนาและปรับปรุงเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องของการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อนำมาสร้างเครื่องมือ
2. สร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมเรื่องที่จะศึกษา โดยศึกษาปรับปรุงเครื่องมือจากแบบสอบถามทั้ง 66 ข้อ ผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญใช้ได้ทั้งหมด แล้วนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านตรวจสอบภาษาและความถูกต้องทางวิชาการแล้วปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
3. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 50 คน นำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.977
4. นำแบบสอบถามมาตัดเหลือ 40 ข้อ แล้วนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบาคอีกครั้ง ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.959

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราด ประจำปีการศึกษา 2559 ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลกับครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราด โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 136 คน ทำการเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 1-10 พฤษภาคม พ.ศ.2560

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

1. สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 136 คนพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย 60 คน คิดเป็นร้อยละ 44.1 เป็นเพศหญิง 76 คน คิดเป็นร้อยละ 55.9 ส่วนประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ,ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีจำนวน 54 คน

คิดเป็นร้อยละ 39.7, ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 - 20 ปี มีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 36.0 และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20 ปี มีจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 24.3 ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ประจำปีการศึกษา 2559 กลุ่มตัวอย่างมีประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ประจำปีการศึกษา 2559 มีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ประจำปีการศึกษา 2559 ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ประจำปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันดังนี้

เนื้อหา รายด้าน	เพศชาย		เพศหญิง		T	P
	MEAN	S.D.	MEAN	S.D.		
1. หลักนิติธรรม	4.05	.63	4.00	.54	.535	.593
2. หลักคุณธรรม	4.08	.56	4.04	.52	.437	.663
3. หลักความโปร่งใส	4.14	.55	4.01	.57	1.287	.200
4. หลักความมีส่วนร่วม	4.10	.54	4.00	.58	1.266	.208
5. หลักความรับผิดชอบ	4.04	.58	4.00	.58	.734	.464
6. หลักความคุ้มค่า	4.09	.53	3.94	.51	1.626	.106
รวม	4.08	.48	4.00	.47	1.137	.258

จากตารางพบว่าครูที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ประจำปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ในระดับ 0.05 กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยเพศชายมากกว่าเพศหญิง

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ประจำปีการศึกษา 2559 ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ประจำปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันดังนี้

เนื้อหา รายด้าน	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน				
	ต่ำกว่า 10 ปี กลุ่ม 1	10-20 ปี กลุ่ม 2	มากกว่า 20 ปี กลุ่ม 3	F	P
1. หลักนิติธรรม	4.00	4.01	4.08	.223	.801
2. หลักคุณธรรม	4.08	4.05	4.01	.156	.856
3. หลักความโปร่งใส	4.02	4.09	4.12	.337	.715
4. หลักความมีส่วนร่วม	4.03	4.00	4.10	.393	.676
5. หลักความรับผิดชอบ	3.91	4.03	4.09	1.107	.334
6. หลักความคุ้มค่า	3.94	4.01	4.11	1.025	.361
ภาพรวม	4.00	4.03	4.08	.324	.724

จากตารางผลการวิเคราะห์ พบว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด ประจำปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ในระดับ 0.05

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด ประจำปีการศึกษา 2559 พบว่าประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การแสดงความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด ประจำปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อที่ 3. หลักความโปร่งใส ($MEAN = 4.07, S.D. = .56$), ข้อที่ 2. หลักคุณธรรม ($MEAN = 4.05, S.D. = .54$) และ ข้อที่ 4. หลักความมีส่วนร่วม ($MEAN = 4.03, S.D. = .56$) เนื่องมาจากพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 มาตรา 3 (1) ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีโดยมีหลักพื้นฐานของการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของผู้วิจัยนายนร ปัญญาสงกา (ปี พ.ศ.2555,บทคัดย่อ) การศึกษาพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า ซึ่งอธิบายในแต่ละด้านได้ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากใน หลักความ

โปร่งใส หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ ด้านหลักนิติธรรม และส่วนในด้านหลักความคุ้มค่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับช่วงชั้นแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังต่อไปนี้

2.1 ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในทุกระดับช่วงชั้น มีพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกัน

2.2 ด้านหลักคุณธรรม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในทุกระดับช่วงชั้น มีพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกัน

2.3 ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในทุกระดับช่วงชั้น มีพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกัน

2.4 ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับช่วงชั้นที่ 1 – 2 กับระดับช่วงชั้นที่ 3 – 4 มีพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.5 ด้านหลักนิติธรรม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับช่วงชั้นที่ 1 – 2 กับระดับช่วงชั้นที่ 3 – 4 และผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับช่วงชั้นที่ 1 – 3 กับระดับช่วงชั้นที่ 3 – 4 มีพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.6 ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับช่วงชั้นที่ 1 – 2 กับระดับช่วงชั้นที่ 3 – 4 และผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับช่วงชั้นที่ 1 – 3 กับระดับช่วงชั้นที่ 3 – 4 มีพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ประจำปีการศึกษา 2559 ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ประจำปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ในระดับ 0.05 กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยเพศชายมากกว่าเพศหญิง สอดคล้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2542 ไว้ใน ข้อ 4 หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ที่ระบุไว้ในข้อย่อย 4.2 ว่าในการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ควรจัดหรือส่งเสริมให้สังคมไทยอยู่บนพื้นฐานของหลักสำคัญอย่างน้อย 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่าคุ้มทุน โดยเฉพาะหลักการมีส่วนร่วมเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วน

ร่วมรับรู้ และเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศไม่ว่าด้วยการแจ้งความเห็น การไต่สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติหรืออื่น ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรหมเมศวร์ คำผาบ ศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง “การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1” (ปี พ.ศ.2554,บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า 1. จากการศึกษาข้อมูล เกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของโรงเรียน พบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการ ศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของโรงเรียน โดยภาพรวมมีความ คิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือหลักความคุ้มค่า รองลงมา คือหลักความโปร่งใส ส่วนด้านที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ หลักนิติธรรม

2. ผลการเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่และขนาดของ โรงเรียน ได้ผลดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของ โรงเรียนตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้บริหารโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูผู้สอน

2.2 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของ โรงเรียนตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ขนาดของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ โรงเรียนขนาดเล็ก รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดกลาง ส่วนระดับที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ โรงเรียนขนาดใหญ่ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของข้าราชการ ครูและบุคลากรทางการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพบความแตกต่างจึงทำการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยใช้วิธีของเซฟเฟ (Scheffe) ภาพรวมและรายด้าน พบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ทั้ง 3 ขนาด มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่าเฉลี่ยต่ำ คือ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และ โรงเรียนขนาดใหญ่

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2559 ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2559 จากการที่ได้ ทำงานทำให้มนุษย์เราได้รับประสบการณ์ที่หลากหลายแตกต่างกันไปกัน ประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับ

ก็มีความแตกต่างกันไปตามภารกิจของตำแหน่งงานทำให้แต่ละบุคคลได้รับประสบการณ์ที่แตกต่างกัน จึงทำให้ความคิดเห็นแตกต่างกันไปด้วย โดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ในระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทินกร อัครศรีชัยโรจน์ ศึกษาเกี่ยวกับ “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5” (ปี พ.ศ.2555, บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ควรนำผลการศึกษานี้เป็นข้อมูลเพื่อประกอบการวางแผนการปฏิบัติงานพัฒนาการบริหารการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 ควรรายงานผลให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในระดับที่สูงขึ้น ได้ทราบปัญหาต่างๆของโรงเรียน และให้การสนับสนุนโรงเรียนที่ยังขาดความพร้อมในด้านปัจจัยต่างๆ ต่อการพัฒนาสถานศึกษาและอำนวยความสะดวกในด้านการประสานงานขอความช่วยเหลือต่างๆ ให้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรของโรงเรียนอย่างคุ้มค่าของโรงเรียนขยายโอกาส เพื่อหาแนวทางพัฒนาโรงเรียนต่อไป

2. ควรศึกษาการบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ของผู้บริหารสถานศึกษา

3. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการประเมินผลงานของผู้บริหารและโรงเรียน

บรรณานุกรม

1.หนังสือ ตำรา

กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพมหานคร :

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม

(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

ชนะศักดิ์ ชูบุรณ์. (2543) .กระทรวงมหาดไทยกับการบริหารจัดการที่ดีในการปกครองที่ดี

(GoodGovernance). กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์.

ไชยวัฒน์ คำชู.(2545). ธรรมนูญ. กรุงเทพมหานคร : น้ำฝน.

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. (2542).การสร้างธรรมาภิบาล(Good Governance)ในสังคมไทย.

กรุงเทพมหานคร :วิญญูชน.

ราชบัณฑิตยสถาน.(2525). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์.

2. วิทยานิพนธ์/ปริญญาพนธ์

ทินกร อัครศรีชัยโรจน์. (2551). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

อุบลราชธานี.

นิกร นวโชติรส. (2550). การบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลขอนแก่น.

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

พรหมเมศวร์ คำผาบ. (2550). หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาขอนแก่น เขต 1 .วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

ยุทธนา ชุตทองม้วน. (2550). การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของคณะกรรมการบริหารโรงเรียนโปลิ

เทคนิคลานนา เชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุจิตรา มีจำรัส. (2550). การบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน อำเภอท่ามะกา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2.วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,

มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อรทัย แสงทอง. (2551). การบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัด

สำนักงานเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร.วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต,

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

3. สารานเทศอิเล็กทรอนิกส์

ครูแมนสรวง.(2558).บทความ เรื่อง หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษา.ค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2560,

จาก <https://mansuang1978.wordpress.com/2014/02/09/บทความเรื่อง-หลักธรรมาภิบาล/>

สำเริง กลอนโพธิ์.(2553).หลักธรรมาภิบาลกับการบริหาร...โรงเรียน.ค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2560,

จาก <https://www.gotoknow.org/posts/359952>